

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА
імені О. М. БЕКЕТОВА

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ

до практичних занять з дисципліни

КОН'ЮНКТУРНІ ДОСЛІДЖЕННЯ ГАЛУЗЕВОГО РИНКУ

*(для студентів 6-го курсу заочної форми навчання
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст,
спеціальностей 7.14010101 – Готельна і ресторанна справа,
7.14010301 – Туризмознавство (за видами))*

ХАРКІВ – ХНУМГ – 2015

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни «Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку» (для студентів 6-го курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, спеціальностей 7.14010101 – Готельна і ресторанна справа, 7.14010301 – Туризмознавство (за видами)) / Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова; уклад. : О. М. Радіонова, Л. В. Оболенцева. – Харків : ХНУМГ, 2015. – 20 с.

Укладачі: **к. е. н., доц. О. М. Радіонова,**
к. е. н., доц. Л. В. Оболенцева

Рецензент: **д. е. н., проф. І. М. Писаревський**

Затверджено на засіданні кафедри туризму і готельного господарства, протокол № 1 від 28.08.2013 р.

ЗМІСТ

ВСТУП	4
1. Зміст навчальної дисципліни	5
2. План практичних занять	6
3. Методи активізації процесу навчання.....	9
4. Критерії оцінювання знань студентів	10
5. Контрольні питання	12
СПИСОК ДЖЕРЕЛ	15

ВСТУП

Успішна діяльність туристського підприємства в сучасних ринкових умовах в значній мірі залежить від вміння правильно визначити та послідовно здійснювати аналіз стану індустрії туризму, що можна здійснити в результаті правильного та науково обґрунтованого дослідження. Крім того, оволодіння багатим арсеналом методів економіко-статистичної та економіко-математичної обробки даних з використанням сучасних комп'ютерних технологій є важливою складовою професійної підготовки спеціалістів з туризму та готельно-ресторанної справи.

Навчальним планом з даної дисципліни передбачені такі види робіт, як практичні заняття.

Практичне заняття – форма навчального заняття, що спрямована на формування системи практичних знань з проблем, сучасного стану та розвитку підприємств готельного, санаторно-курортного, ресторанного та туристського бізнесу; знайомство з професійною термінологією.

Проводиться практичне заняття з метою як закріплення студентом теоретичних знань, одержаних на лекційних заняттях чи в результаті самостійного вивчення необхідного матеріалу, а також в ході виконання науково-дослідної роботи (курсowego проекту), так і одержання практичних навиків.

Заняття включають проведення попереднього контролю знань, вмінь і навичок студентів, постановку загальної проблеми викладачем та її обговорення за участю студентів, розв'язування завдань з їх обговоренням, розв'язування контрольних завдань, тестовий контроль, їх перевірка і оцінювання.

Під час проведення практичних занять організують дискусію навколо попередньо визначених тем, до яких студенти готують доповіді, а також обговорюють проблемні питання, на які мають бути знайдені відповіді в результаті дискусії.

На практичних заняттях у студентів мають сформуватися вміння і навички виконання деяких видів економічної роботи, пов'язаної з організацією та проведенням кон'юнктурних досліджень, зокрема ринку туристської індустрії з використанням прикладних комп'ютерних програм.

У ході проведення практичного заняття студенти самостійно або у групах (як малих, так і великих) вирішують запропоновані завдання різного рівня складності, виробничі ситуації чи ділові ігри. З метою виявлення рівня засвоєння матеріалу викладачем проводиться перевірка і обговорення роботи, яку виконували студенти, а також підведення підсумків з одержанням студентами відповідної оцінки залежно від результатів виконаної роботи.

1. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1.1 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента (для спеціальності 7.14010101 – «Готельна і ресторанна справа»)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит / годин	Семестри	Години								Залік, іспит (триместр/семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі			
				Лекції	Практичні	Лаборатор.		Контр. роб.	КП	РГР	
7.14010101 – «Готельна і ресторанна справа»	2/72	10	10	2	2	6	62	15	-	-	10(с)
	2/72	11	8	2	2	4	64	-	30	-	11(с)

Таблиця 1.2 – Розподіл часу за модулями і змістовими модулями та форми навчальної роботи студента (для спеціальності 7.14010301 – «Туризмознавство»)

Спеціальність, спеціалізація (шифр, аббревіатура)	Всього, кредит / годин	Семестри	Години								Залік, іспит (триместр/семестр)
			Аудиторні	У тому числі			Самостійна робота	У тому числі			
				Лекції	Практичні	Лаборатор.		Контр. роб.	КП	РГР	
7.14010301 – «Туризмознавство»	2,5/90	10	10	2	2	6	80	15	-	-	10(с)
	2,5/90	11	8	2	2	4	82	-	30	-	11(с)

Таблиця 1.3 – Структура залікового кредиту навчальної дисципліни

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
				ТУР	ГРС
Модуль 1. Теоретичні основи та методики кон'юнктурних досліджень					
ЗМ 1.1. Теоретичні засади кон'юнктурних досліджень галузевого ринку					
Тема 1. Роль і місце кон'юнктурних досліджень у системі ринкових відносин	0,25	0,25	-	23	18
Тема 2. Інформаційне і програмне забезпечення кон'юнктурних досліджень	0,25	0,25	6	23	18

Продовження таблиці 3.1

Тема	Кількість годин				
	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота	
				<i>ТУР</i>	<i>ГРС</i>
Тема 3. Дослідження рівноваги в економіці	0,5	0,5	-	23	18
ЗМ 1.2. Основи методики кон'юнктурних досліджень					
Тема 4. Особливості та специфіка методики дослідження кон'юнктури галузевого ринку	0,5	0,5	-	23	18
Тема 5. Характеристика кон'юнктурних показників	0,5	0,5	-	23	18
Модуль 2. Прикладні положення кон'юнктури галузевого ринку					
ЗМ 2.1. Аналіз та прогнозування кон'юнктури галузевого ринку					
Тема 6. Методи аналізу кон'юнктури галузевого ринку	1	1	2	24	18
Тема 7. Організація та розробка кон'юнктурних прогнозів	1	1	2	23	18
Всього	4	4	10	162	126

2. ПЛАН ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

МОДУЛЬ 1. Теоретичні основи та методики кон'юнктурних досліджень

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.1. Теоретичні засади кон'юнктурних досліджень галузевого ринку

Тема 1. Роль і місце кон'юнктурних досліджень у системі ринкових відносин

Перелік основних завдань

1. Сутність кон'юнктури ринку й кон'юнктурних досліджень.
2. Характеристика підходів до визначення поняття «кон'юнктура» та дослідження підходів до класифікації видів кон'юнктури.
3. Історичний досвід дослідження економічної кон'юнктури.

Питання для дискусії

1. У чому полягає науковий підхід до проведення кон'юнктурного дослідження?

Джерела: основні [1, 2, 7-9, 15]; додаткові [9, 10, 20, 25, 30-36, 38, 40-44, 50-52, 54, 61].

Тема 2. Інформаційне і програмне забезпечення кон'юнктурних досліджень

Перелік основних завдань

1. Класифікація інформації. Аналітична інформація.
2. Класифікація методів збору інформації.
3. Програмне забезпечення в кон'юнктурному дослідженні.

Питання для дискусії

1. У чому полягають особливості обробки даних при використанні сучасних комп'ютерних технологій?

Джерела: основні [2-4, 6, 7, 15]; додаткові [2].

Тема 3. Дослідження рівноваги в економіці

Перелік основних завдань

1. Рівновага в економіці, економічна статика і динаміка.
2. Характеристика економічних циклів та причини виникнення циклічних коливань в економіці.
3. Теорія та методологія інноваційного розвитку економіки.

Питання для дискусії

1. Класифікація економічних циклів.
2. Теорії економічних криз. Технологія антикризового управління.

Джерела: основні [7-10, 15]; додаткові [9, 10, 20, 25, 30-36, 38, 40-44, 50-52, 54, 55, 61].

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1.2. Основи методики кон'юнктурних досліджень

Тема 4. Особливості та специфіка методики дослідження кон'юнктури галузевого ринку

Перелік основних завдань

1. Методика дослідження економічної кон'юнктури.
2. Оцінка стратегій розвитку кон'юнктури ринку.
3. Методи аналізу основних тенденцій кон'юнктури ринку.

Питання для дискусії

1. Ключові кон'юнктуроутворюючі фактори підприємств туризму.
2. Характеристика позитивно та негативно діючих факторів туристської індустрії.

Джерела: основні [2, 7-9, 15]; додаткові [4, 9, 10, 20, 25, 30, 36, 38, 40-44, 52, 61].

Тема 5. Характеристика кон'юнктурних показників

Перелік основних завдань

1. Основні вимоги до використання економічних показників у кон'юнктурному аналізі.
2. Характеристика макроекономічних та мікроекономічних показників кон'юнктури.
3. Аналіз динаміки та стійкості розвитку ринку.

Питання для дискусії

1. Особливості та специфіка розрахунку основних кон'юнктурних показників.
2. Показники, що вважаються основними чи такими, що репрезентують ринкову кон'юнктуру.

Джерела: основні [2, 7-9, 15]; додаткові [4, 9, 10, 20, 25, 30, 36, 38, 40-44, 52, 61].

МОДУЛЬ 2. Прикладні положення кон'юнктури галузевого ринку

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2.1. Аналіз та прогнозування кон'юнктури галузевого ринку

Тема 6. Методи аналізу кон'юнктури галузевого ринку

Перелік основних завдань

1. Характеристика та класифікація методів аналізу економічної кон'юнктури.
2. Методи фундаментального аналізу.
3. Метод головних компонент, його сутність і призначення.
4. Кластерні процедури класифікації.

Питання для дискусії

1. Порівняльна характеристика стохастичного та детермінованого зв'язку.
2. Забезпечення інформаційної однорідності показників.

Джерела: основні [2-4, 6, 7, 11, 12, 15]; додаткові [1-3, 7, 12, 15-19, 21-23, 37, 39, 46, 47, 53, 56, 62-68].

Тема 7. Організація та розробка кон'юнктурних прогнозів

Перелік основних завдань

1. Методика прогнозування розвитку ринку.
2. Характеристика і принципи планування та прогнозування для підприємств туристської індустрії.

3. Основні методи прогнозування кон'юнктури ринку.
4. Економічні барометри.

Питання для дискусії

1. Сезонна декомпозиція та спектральний аналіз в прогнозуванні соціально-економічних явищ в індустрії гостинності.
2. Методика обробки даних з використанням аналізу розірваного динамічного ряду.

Джерела: основні [2-7, 11-15]; додаткові [5, 6, 8, 11, 13, 14, 24, 26-29, 48, 49, 57-59].

3. МЕТОДИ АКТИВІЗАЦІЇ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ

При викладанні дисципліни «Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку» для активізації навчального процесу передбачено використання таких сучасних навчальних технологій як проблемні лекції, міні-лекції, робота в малих групах, ділові ігри, кейс-метод.

Основними відмінностями активних та інтерактивних методів навчання від традиційних вважаються не лише методика і техніка викладання, але і висока ефективність навчального процесу, яка проявляється через:

- високу мотивацію студентів;
- закріплення теоретичних знань на практиці;
- підвищення самосвідомості студентів;
- вироблення здатності ухвалювати самостійні рішення;
- вироблення здібності до колективних рішень;
- вироблення здібності до соціальної інтеграції;
- придбання навичок вирішення конфліктів;
- розвиток здібності до компромісів.

Проблемні лекції спрямовані на розвиток логічного мислення студентів. Коло питань теми лекції обмежується кількома ключовими моментами і увага студентів має бути сконцентрована на матеріалі, який знайшов відображення в підручниках. При проведенні проблемної лекції має бути розданий друкований матеріал і виділені головні висновки з питань, які розглядаються.

При викладанні лекційного матеріалу студентам пропонуються питання для самостійного розмірковування. При цьому лектор ставить питання, які спонукають студента шукати вирішення проблемної ситуації. Така ситуація змушує студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

На початку проведення проблемної лекції необхідно чітко сформулювати проблему, яку необхідно вирішити студентам. При викладанні лекційного матеріалу слід уникати прямої відповіді на поставлені питання, а висвітлювати

матеріал таким чином, щоб отриману інформацію студент міг використати при вирішенні проблеми.

Міні-лекції передбачають викладення навчального матеріалу за короткий проміжок часу і характеризуються значною ємністю, складністю логічних побудов, образів, доведень та узагальнень.

На початку проведення міні-лекції за обраними темами лектор акцентує увагу студентів на необхідність представити викладений лекційний матеріал у так званому структурно-логічному вигляді. На розгляд виносяться питання, які зафіксовані у плані лекцій, але викладаються вони стисло. Лекційне заняття, проведене у такий спосіб, викликає у студента активність і увагу на сприйняття матеріалу, а також спрямовує його на використання системного підходу при відтворенні інформації, яку він одержав від викладача.

Проблемні лекції та міні-лекції доцільно поєднувати з такою формою активізації навчального процесу, як робота в малих групах.

Робота в малих групах дає змогу структурувати лекційні або практичні заняття за формою та змістом, створює можливості для участі кожного студента в роботі за темою заняття, забезпечує формування досвіду соціального спілкування.

Після висвітлення проблеми (проблемна лекція) або стислого викладення матеріалу (міні-лекція) студентам пропонується об'єднатися у групи по 5-7 осіб та представити наприкінці заняття своє бачення та сприйняття матеріалу, тобто виступити перед аудиторією з результатами роботи групи.

Дискусії передбачають обмін думками та поглядами учасників щодо певної теми, а також розвивають мислення, допомагають формувати погляди і переконання, виробляють вміння формулювати думки й висловлювати їх, навчають оцінювати пропозиції інших людей, критично підходити до власних поглядів.

Кейс-метод – метод аналізу конкретних ситуацій, який дає змогу наблизити процес навчання до реальної практичної діяльності спеціалістів і передбачає розгляд виробничих, управлінських та інших ситуацій, інцидентів у процесі вивчення навчального матеріалу.

4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ СТУДЕНТІВ

Оцінювання знань, вмінь та навичок студентів включає ті види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни «Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку» передбачають лекційні, практичні та лабораторні заняття, самостійну роботу та виконання індивідуальних завдань, у тому числі курсового проекту.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

– оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;

- оцінювання роботи і знань студентів під час лабораторних занять;
- оцінювання виконання та захист індивідуального науково-дослідного завдання (контрольної роботи, курсового проекту);
- презентація результатів науково-дослідної роботи;
- складання заліку, екзамену.

Поточний контроль для заочної форми навчання відсутній.

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації. Проміжний тестовий контроль проводиться в рамках вивчення змістовного модуля чи теми.

Підсумковий контроль:

за Модулем 1 - у формі заліку.

за Модулем 2 - у формі екзамену.

Таблиця 4.1 – Система оцінювання знань, вмінь і навичок студентів передбачає оцінювання всіх форм вивчення дисципліни

№ п/п	Контрольні заходи	Обов'язкові або заохочувальні	Максимальна кількість балів за один контрольний захід
1	Лекційний контроль	Обов'язково	5
2	Аудиторне тестування	Обов'язково	5
3	Робота на практичному занятті: – відповіді на питання, що винесено для розгляду на занятті; – активна участь в обговорюванні питань; – вміння приймати участь в дискусії, аргументувати власну точку зору, використовувати знання, що містяться за межами підручника та лекційного матеріалу	Обов'язково	5
4	Поточна контрольна робота	Обов'язково	5
5	Модульна контрольна робота	Обов'язково	40
6	Підготовка та обов'язковий захист головних положень реферату в аудиторії. Один реферат за семестр.	За бажанням, при взаємодії з викладачем.	10
7	Виконання домашніх завдань: відповіді на проблемно-пошукові завдання.	За бажанням, при взаємодії з викладачем.	5

Для студентів заочної форми:

- до складання заліку допускають студентів після захисту контрольної роботи з позитивною оцінкою.

- до складання екзамену допускають студентів після презентації та захисту курсового проекту (індивідуального науково-дослідного завдання) з позитивною оцінкою.

Оцінювання знань студента проводиться за 4-бальною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно):

1. Для отримання оцінки 5 (відмінно) студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- викладати теоретичний матеріал чітко, коротко, зв'язно й обґрунтовано;
- уміти оперативно розібратися в запропонованій ситуації, грамотно оцінити її та обґрунтувати ухвалене рішення;
- упевнено відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії й без зауважень з їх боку.

2. Для одержання оцінки 4 (добре) студент повинен:

- укластися у встановлений строк підготовки відповіді;
- викладати теоретичний матеріал обґрунтовано й зв'язно;
- не вагатися у виборі рішення при аналізі запропонованої ситуації;
- уміти обґрунтувати ухвалене рішення;
- добре відповідати на запитання екзаменаторів.

3. Для отримання оцінки 3 (задовільно) студент повинен:

- викладати теоретичний матеріал у доступній для розуміння формі;
- розібратися у запропонованій ситуації і розробити пропозиції щодо її вирішення;
- позитивно відповідати на запитання членів екзаменаційної комісії;
- припустимі недостатньо впевнені й чіткі відповіді, але вони повинні бути правильні.

4. Оцінку 2 (незадовільно) отримують студенти, відповіді яких можуть бути оцінені нижче вимог, сформульованих у попередньому пункті.

5. КОНТРОЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Дослідження процесу становлення поняття «кон'юнктура».
2. Характеристика мети та основних завдань, які можуть бути вирішеними при проведенні кон'юнктурних досліджень.
3. Характеристика і аналіз основних етапів проведення кон'юнктурного дослідження.
4. Розгляд і деталізація основних напрямів вивчення ринку.

5. У чому полягає науковий підхід до проведення кон'юнктурного дослідження?
6. Що являють собою поняття «кон'юнктура», «кон'юнктура ринку»?
7. Яка різниця між кон'юнктурним дослідженням і іншими видами досліджень?
8. Особливості обробки даних при використанні сучасних комп'ютерних технологій.
9. Розвідувальний аналіз даних.
10. Графічна підтримка процесу обробки даних і візуалізація результатів аналізу.
11. Методи збирання первинної інформації.
12. Формування інформаційної бази моделі, етапи її формування.
13. Характеристика економічних циклів, їх тривалості і амплітуди коливань.
14. Оцінка рівня коливань в економічній динаміці.
15. Зміст і ендогенний механізм довгоплинних коливань.
16. Аналіз динаміки і циклічності економічних процесів.
17. Циклічні та нециклічні кон'юнктурутворюючі фактори.
18. Теорії економічних циклів, їх порівняльна характеристика.
19. Безкризові теорії розвитку економіки.
20. Вклад Гарвардського бюро та Англійської економічної школи до вивчення коливань економічної кон'юнктури.
21. Характеристика методологічних та методичних засад кон'юнктурних досліджень.
22. Порівняльний аналіз особливостей дослідження кон'юнктури різних видів ринків.
23. Визначення кон'юнктурутворюючих факторів як один із етапів кон'юнктурного дослідження галузевого ринку.
24. Етапи проведення кон'юнктурних досліджень галузевого ринку.
25. Розробка моделі дослідження ринку туристської індустрії для подальшого його удосконалення.
26. Сутність і зміст кон'юнктурного показника.
27. Механізм побудови системи кон'юнктурних показників.
28. Характеристика основних вимог до відбору й використання показників у кон'юнктурному аналізі.
29. Процедура класифікації показників кон'юнктури ринку.
30. Аналіз попиту і ціноутворення при кон'юнктурному дослідженні.
31. Показники оцінки регіональних особливостей ринку.
32. Показники аналізу масштабу, типології ринку та ринкових пропорцій.
33. Показники вивчення сезонності ринку та її впливу на діяльність підприємств.
34. Показники виявлення тенденцій та закономірностей розвитку ринку.
35. Показники аналізу загальносвітових тенденцій.
36. З'ясування сутності аналізу та характеристика його основних етапів.
37. Характеристика мети та об'єкта моделювання.

38. Аналіз та інтерпретація результатів моделювання.
39. Формулювання принципів моделювання.
40. Характеристика цілей факторного аналізу і підходів до його реалізації.
41. Аналіз критеріїв відбору факторів.
42. Аналіз головних компонент.
43. Інтерпретація факторів на основі аналізу їх кореляційного зв'язку зі змінними.
44. Факторний аналіз R-типу та Q-типу, особливості використання і специфіка.
45. Характеристика принципів регресійного та кореляційного аналізу.
46. Аналіз типів моделей взаємозв'язку.
47. Інтерпретація одержаних результатів, у тому числі інтерпретація коефіцієнтів регресії.
48. Перевірка адекватності побудованих моделей.
49. Оцінка вірогідності результатів регресійного аналізу.
50. Загальні принципи кластерного аналізу і поняття близькості між об'єктами.
51. Оцінка надійності результатів класифікації. Інтерпретація результатів класифікації.
52. Характеристика основних цілей і підходів до здійснення дискримінантного аналізу.
53. Аналіз алгоритму процедури дискримінантного аналізу та інтерпретація функцій дискримінації.
54. Основні поняття і логіка дисперсійного аналізу.
55. Розрахунок дисперсій за даними однофакторного дисперсійного комплексу.
56. Організація розробки кон'юнктурних прогнозів.
57. Порівняльний аналіз методів прогнозування: екстраполяції, експертних оцінок, економічного моделювання.
58. Характеристика обробки даних з використанням моделі авторегресії та проінтегрованої ковзкої середньої.
59. Методика обробки даних з використанням аналізу розірваного динамічного ряду.
60. Сезонна декомпозиція та спектральний аналіз в прогнозуванні соціально-економічних явищ в індустрії гостинності.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

Нормативно-правові акти

1. Закон України „Про внесення змін в Закон України „Про туризм” від 18 листопада 2003 р. № 1282 – 15 [електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1282-15>
2. Концепція Державної цільової програми розвитку туризму та курортів на період до 2022 року. Схвалено розпорядженням Кабінету Міністрів України від 1 серпня 2013 р. № 638-р. [електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/638-2013-%D1%80>

Основна література

1. Авдашева С. Б., Розанова Н. М. Теория организации отраслевых рынков: Учебник. – М.: ЧЧП «Издательство Магистр», 1998. – 320 с.
2. Беляевский И. К. Маркетинговое исследование: информация, анализ, прогноз: Учебное пособие. – М.: Финансы и статистика, 2004. – 320 с.
3. Боровиков В. П. Прогнозирование в системе STATISTICA в среде Windows. Основы теории и интенсивная практика на компьютере: Учеб. пособие / В. П. Боровиков, Г. И. Ивченко. – М.: Финансы и статистика, 2000. – 384 с.
4. Боровиков В. П., Боровиков И. П. Statistica – Статистический анализ и обработка данных в среде Windows. – М.: Информ.-издат. Дом «Филинь», 1998. – 608 с.
5. Дуброва Т. А. Статистические методы прогнозирования. – М.: ЮНИТИ, 2003.- 206 с.
6. Єріна А. М. Статистичне моделювання та прогнозування: Навч. посібник. – К.: КНЕУ, 2001. – 170 с.
7. Карпов В.А., Кучеренко В.Р. Маркетинг: прогнозування кон'юнктури ринку. – К.: Знання, 2001. – 215 с.
8. Кондратьев Н. Д. Основные проблемы экономической статики и динамики. – М.: Экономика, 1991. – 567 с.
9. Кондратьев Н. Д. Проблемы экономической динамики. – М.: Экономика, 1989. – 526 с.
10. Меньшиков С. М., Клименко Л. А. Длинные волны в экономике. Когда общество меняет кожу. – М.: Международные отношения, 1989. – 272 с.
11. Мхитарян В. С., Трошин Л. И. Применение многомерного статистического анализа в экономических исследованиях. – М.: МЭСИ, 1981. – 125 с.
12. Сошникова Л. А., Тамашевич В. Н., Уебе Г., Шефер М. Многомерный статистический анализ в экономике: Учеб. пособие для вузов / Под ред. проф. В. Н. Тамашевича. – М.: ЮНИТИ- ДаНА, 1999. – 598 с.
13. Тейл Г. Прикладное экономическое прогнозирование. – М.: Прогресс, 1970. – 512 с.
14. Тейл Г. Экономические прогнозы и принятие решений. – М.: Статистика, 1971. – 488 с.

15. Оболенцева Л.В. Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку : підручник / Л. В. Оболенцева. – Х. : ХНАМГ, 2009. – 252 с.

Додаткова література

1. Айвазян С. А., Бежаева З. И., Староверов О. В. Классификация многомерных наблюдений. – М.: Статистика, 1974. – 240 с.
2. Айвазян С. А., Енюков И. С., Машалкин Л. Д. Прикладная статистика. Основы моделирования и первичная обработка данных. – М.: Финансы и статистика, 1983. – 470 с.
3. Айвазян С. А., Мхитарян В. С. Практикум по прикладной статистике и эконометрике: Учеб. пособие. – М.: Московский государственный университет экономики, статистики и информатики, 1998. – 160 с.
4. Беляевский И. К. Статистика товарного рынка: оценки рыночной конъюнктуры // Вопросы статистики. – 1997. – №4. – С. 20-26.
5. Бешелев С. Д., Гуревич В. Г. Математико-статистические методы экспертных оценок. – М.: Статистика, 1980. – 263 с.
6. Бокс Дж., Дженкинс Г. Анализ временных рядов. Прогноз и управление: Пер. с англ. – М.: Мир, 1974. – Вып. I. – 406 с.
7. Болч В., Хуань К. Дж. Многомерные статистические методы для экономики. (Пер. с англ. А. Д. Плитмана / Под ред. С. А. Айвазяна). – М.: Статистика, 1979. – 317 с.
8. Вайнштейн А. Л. Проблема экономического прогноза в ее статистической постановке. – М.: Ранион, 1930. – 76 с.
9. Варга Е. С. Современный капитализм и экономические кризисы. – М.: Издательство академии наук СССР, 1963. – 507 с.
10. Варга Е. С. Экономические кризисы. – М.: «Наука», 1974. – 434 с.
11. Геминтерн В. И., Френкель А. А. Обобщенные модели авторегрессии и скользящего среднего в анализе временных рядов. Статистический анализ экономических рядов и прогнозирование. – М.: Наука, 1973. – С. 3-154.
12. Геминтерн В. И., Френкель А. А., Герасимова Т. Я. Исследование показателей эффективности промышленного производства с помощью метода главных компонент. – Многомерный статистический анализ в социально-экономических исследованиях. – М.: Наука, 1974. – 416 с. – С. 320-342.
13. Горелик Н. А., Френкель А. А. Опыт использования модели Бокса – Дженкинса для прогнозирования экономических показателей // Экономика и математические методы. – 1975. – т. XI. – Вып. 4. – С. 784-789.
14. Гренджер К., Хатанака М. Спектральный анализ временных рядов в экономике. (Пер. с англ. В. С. Душенко, Е. Г. Угер. Научн. ред. В. В. Налимов). – М.: Статистика, 1972. – 312 с.
15. Дубров А. М., Мхитарян В. С., Трошин Л. И. Многомерные статистические методы: Учебник. – М.: Финансы и статистика, 1998. – 352 с.
16. Дубров А. М. Обработка статистических данных методом главных компонент. – М.: Статистика, 1978. – 134 с.

17. Дубров А. М., Мхитарян В. С., Трошин Л. И., Френкель А. А. Статистические методы многомерной классификации. – М.: МЭСИ, 1984. – 96 с.
18. Дубровский С. А., Зейгер Е. М., Френкель А. А. Факторный анализ. Методы и приложения. – Многомерный статистический анализ в социально-экономических исследованиях. – М.: Наука, 1974. – 416 с. – С. 229-292.
19. Дюран Б., Оделл К. Кластерный анализ. Под ред. А. Я. Боярского. – М.: Статистика, 1977. – 128 с.
20. Енциклопедія бізнесмена, економіста, менеджера / За ред. Р. Дяківа. – К.: Міжнародна економічна фундація, 2002. – 704 с.
21. Ефимова М. Р., Петрова Е. В., Румянцева В. Н. Общая теория статистики. – М.: ИНФРА – М., 1999. – 416 с.
22. Жуковская В. М., Мучник И. Б. Факторный анализ в социально-экономических исследованиях. – М.: Статистика, 1976. – 151 с.
23. Иберла К. Факторный анализ. – М.: Статистика, 1980. – 398 с.
24. Иванов В. В. Анализ временных рядов и прогнозирование экономических показателей. – Харьков, 1999. – 230 с.
25. Кассель Г. Теория конъюнктуры. – М., 1925. – 146 с.
26. Кендалл М. Дж. Временные ряды. – М.: Финансы и статистика, 1981. – 199 с.
27. Кендалл М. Дж., Стьюарт А. Многомерный статистический анализ и временные ряды. (Пер. с англ. Э. Л. Пресмана, В. И. Ротаря. Под ред. А. Н. Колмогорова, Ю. В. Прохорова). – М.: Наука, 1976. – 735 с.
28. Кильдишев Г. С., Френкель А. А. Анализ временных рядов и прогнозирование. – М.: Статистика, 1973. – 103 с.
29. Китаев Е. Н. Групповые экспертные оценки. – М.: Знание, 1975. – 203 с.
30. Кондратьев Н. Д., Опарин Д. И. Большие циклы конъюнктуры. Доклады их обсуждения в институте экономики. – М., 1928.
31. Костюхин Д. И. Конъюнктура мирового капиталистического хозяйства. – М.: Международные отношения, 1971.
32. Костюхин Д. И. Конъюнктура мирового капиталистического хозяйства. – М.: Международные отношения, 1973. – 310 с.
33. Костюхин Д. И. Современный мировой рынок: тенденции и проблемы развития, 1977.
34. Левшин Ф. М., Мухин С. Б., Соловьев В. Н. Мировые рынки: конъюнктура и цены. – М.: Международные отношения, 1987. – 120 с.
35. Левшин Ф.М. Введение в конъюнктуру товарных рынков. – М.: Международные отношения, 1966. – 144 с.
36. Левшин Ф.М. Мировые товарные рынки (Методология изучения конъюнктуры). – М.: Международные отношения, 1978. – 360 с.
37. Лоули Д., Максвелл А. Факторный анализ как статистический метод. – М.: Мир, 1967. – 144 с.

38. Макунян А. А. Общее учение о конъюнктуре. Конъюнктура товарных рынков. – М., 1947.
39. Мандель И. Д. Кластерный анализ. – М.: Финансы и статистика, 1988. – 176 с.
40. Митчелл У. Экономические циклы. – М. – Ленинград: Государственное издательство, 1930. – 503 с.
41. Момберт П. Введение в изучение конъюнктуры и кризисов. - Государственное издательство Москва – Петроград, 1921. – 216 с.
42. Никитин С.П. Конъюнктура мировых товарных рынков: преемственность и специфика. – М.: Международные отношения, 1982. – 216 с.
43. Опарин Д. И. Конъюнктура и рынки. – М.: Изд-во «Техника управления», 1928. – 392 с.
44. Первушин С. Хозяйственная конъюнктура. – М., 1925.
45. Пископель Ф. Г. Основы изучения конъюнктуры капиталистического хозяйства. – М.: ИМО, 1960. – 292 с.
46. Плюта В. Сравнительный многомерный анализ в экономических исследованиях: методы таксономии и факторного анализа. – М.: Статистика, 1980. – 151 с.
47. Политова И. Д. Дисперсионный и корреляционный анализ в экономике: Учеб. пособие. – М.: Экономика, 1972. – 224 с.
48. Половников В. А., Горчаков А. А. Методы и модели экономического прогнозирования. – М.: МЭСИ, 1980. – 116 с.
49. Половников В. А., Скучалина Л. М. Обобщение моделей экономического прогнозирования. – М.: МЭСИ, 1982. – 116 с.
50. Райзберг Б., Лозовский Л., Стародупцева Е. Современный экономический словарь. – 2-е изд., испр., М.: Инфра-М, 1999. – 479 с.
51. Растянный В., Дерюгина И. «Кондратьевские волны» в исследовании процесса экономического роста в агросфере // Вопросы статистики. – 1997. – №11. – С. 19-29.
52. Репке В. Конъюнктура. – М.: Финансовое изд-во НКФ СССР, 1927. – 176 с.
53. Статистика: Підручник / А. В. Головач, А. М. Єріна, О. В. Козирев та ін. / За ред. А. В. Головача, А. М. Єріної, О. В. Козирєва. – К.: Вища шк., 1993. – 623 с.
54. Туган-Барановский М. И. Периодические промышленные кризисы. – М.: «Наука» «РОССПЭН», 1997. – 574 с.
55. Устиян И. Экономическая динамика в свете теории «Больших циклов» Н. Д. Кондратьева // Экономика Украины. – 1998. – №4. – С. 68-76.
56. Харман Г. Современный факторный анализ. – М.: Статистика, 1972. – 487 с.
57. Черняк О. І., Ставицький А. В. Динамічна економетрика: Навчальний посібник. – К.: КВІЦ, 2000. – 120 с.
58. Черняк О. І., Кудіненко М. Я. Аналіз та прогноз динаміки ВВП України за допомогою методу SSA // Економіка та прогнозування. – 2002. – № 4. – С. 134-147.

59. Четыркин Е. М. Статистические методы прогнозирования. – М.: Статистика, 1977. – 200 с.
60. Шумпетер Й. Теория экономического развития. – М.: Прогресс, 1982. – 455 с.
61. Экономическая энциклопедия / Науч.-ред. совет изд-ва «Экономика»; Ин-т экон. РАН; гл. ред. Л. И. Абалкин. – М.: ОАО «Издательство «Экономика», 1999. – 1055 с.
62. Browne M. W. A comparison of factor analytic techniques // Psychometrika. – 1968. – Vol. 33. – P. 267 – 334.
63. Cattell R. B. The scree test for the number of factors // Multivariate Behavioral Research. – 1966. – Vol. 1. – P. 245-276.
64. Frans J. Oort. Three-mode models for multivariate longitudinal data // British Journal of Mathematical and Statistical Psychology. – May 2001. – Vol. 54. – Part 1. – Pages 1-200. – p. 49-78.
65. Hakstian A. R., Rogers W. D., Cattell R. W. The behavior of numbers of factors rules with simulated data // Multivariate Behavioral Research. – 1982. – Vol. 17. – P. 193-219.
66. Jos M. F. ten Berge, Henk A. L. Kiers. Optimality criteria for principal component analysis and generalizations // British Journal of Mathematical and Statistical Psychology. – November 1996. – Vol. 49. – Part 2. – Pages 211-400. – p. 335-345.
67. Kaiser H. F. The application of electronic computers to factor analysis // Educational and Psychological Measurement. – 1960. – Vol. 20. – P. 141-151.
68. Tucker L. R., Koopman r. F., Linn R. L. Evaluation of factor analytic research procedures by means of simulated correlation matrices // Psychometrika. – 1969. – Vol. 34. – P. 421-459.

Ресурси мережі Internet

1. <http://www.rada.gov.ua> – Сервер Верховної Ради України.
2. <http://www.nau.kiev.ua> – Нормативні акти України.
3. <http://www.tourism.gov.ua> / - сайт Державної туристичної Адміністрації.
4. <http://www.restcon.ru/> - сайт з питань ресторанного бізнесу .
5. <http://www.tourism.ru> – сайт з інформацією про країнознавство.
6. <http://www.strani.ru/> - сайт про міста та країни світу.
7. <http://worlds.ru/countries/> – сайт з інформацією про країнознавство.
8. <http://travel.mail.ru/place/> – сайт з інформацією про країнознавство.
9. <http://www.top-hotels.ru/> – сайт з інформацією про кращі готелі світу.
10. <http://www.world-v-tourism.com> – віртуальний турист – довідки про всі країни світу (карти, історія, культура, природні умови).

Навчальне видання

Методичні вказівки до практичних занять з дисципліни

Кон'юнктурні дослідження галузевого ринку

(для студентів 6-го курсу заочної форми навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, спеціальностей 7.14010101 – Готельна і ресторанна справа, 7.14010301 – Туризмознавство (за видами))

Укладачі: **РАДІОНОВА** Ольга Миколаївна,
ОБОЛЕНЦЕВА Лариса Володимирівна

За авторською редакцією

Відповідальний за випуск *І. М. Писаревський*
Комп'ютерне верстання *Є. Г. Панова*

План 2013, поз. 458М

Підп. до друку 22.07.2013 р.
Друк на ризографі
Тираж 50 пр.

Формат 60×84/16
Ум. друк. арк. 0,8
Зам. №

Видавець і виготовлювач:

Харківський національний університет міського господарства імені О. М. Бекетова,
вул. Революції, 12, Харків, 61002

Електронна адреса: rectorat@kname.edu.ua

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:

ДК № 4705 від 28.03.2014 р.